

LBDIS | We know
CIPRIAN MĂCEȘARU books

alergătorul invizibil

Editura Paralela 45

*

Trebuia să fie ceva nemaipomenit în mine, altfel aș fi fost doar un prost, iar asta nu se putea, alergam și săream peste băltoace imense, pluteam zeci de metri, aveam puteri supranaturale, ieșeam de la cinematograful și pluteam, vedeam *L'uomo puma*, *Spider-Man*, *Superman* și pluteam, să fiu al naibii dacă nu pluteam, uneori mutam obiecte folosind doar puterea minții, mă concentram, strângeam din ochi, eram Yoda, îmi focalizam întreaga energie asupra unei mașini, mașina începea să se miște, puțin, foarte puțin, aproape imperceptibil, dar eu știam că se mișcă, așa că aveam toate motivele să sper că într-o bună zi voi muta munții.

De fapt, lucrul cel mai evident al credinței în mine însumi era faptul că îmi aminteam clipa în care fusesem botezat, îmi aminteam mânecele argintii și suflecate ale odăjdiilor, brațele vânjoase ale preotului, vasul imens și apa în care fusesem scufundat de trei ori, nimeni nu credea că-mi pot aminti așa ceva, nimeni, cu cât erau ceilalți mai contrariați, cu atât credeam eu mai tare în mine, doar un om special își putea aminti propriul botez, nu?

În rest, am fost un copil cât se poate de normal, niciodată n-am putut să rezolv toate cele șase fațete ale unui cub Rubik, la școală

eram mut, mă înroșeam, matematicile erau coșmarul vieții mele, nu păream să fiu prea deștept, dar lumea nu înțelegea ce zace în mine, toți se luau după exterior, după cum răspundeam la cerințele lor idioate, nimeni nu înțelegea că eu sunt special, că eu sunt sensibil, nimeni nu înțelegea că eu nu sunt doar ăla care se bâlbâie, care mormăie fiindcă nu știe să răspundă la lecții, fiindcă e timid, nimeni nu înțelegea ce lume fabuloasă ascundeam dincolo de carcasa aia de copil tembel. Eram un artist, iar artiștii așa par uneori, proști, duși cu pluta.

Pe scurt, nu păream prea deștept doar fiindcă eram un neînțeles. Cel mai frumos lucru pe care îl spuneau profesorii despre mine era: brânză bună în burduf de câine. Îmi era aproape suficient. Indolența mea se hrănea din asta, se umfla, dacă n-aș fi fost sărac nici că aș mai fi avut nevoie de ceva.

Sărăcia era un alt motiv pentru care mă arătam nesigur, poticnit, bâlbâit. Locuiam într-o casă mică, stil vagon, cu doar două camere și o bucătărie, atât le fusese repartizat părinților mei dintr-o fostă casă boierească, o împărțiseră comuniștii în trei, trei familii stăteau acum într-o casă în care altădată locuise doar una, nu aveam baie, ne spălam în bucătărie, în niște copăi mari din plastic, nevoile ni le făceam la wc-ul din curte, o cușcă din beton, cât o cabină telefonică, lipsită de încălzire, cu un bec chior atârând din tavan, cu un tron din lemn prin a cărui gaură vedeai grămada de rahat.

Când părinții mei se certau, eram nevoit să suport totul din camera alăturată, doar o ușă cu geam ne despărțea, câteodată se certau până târziu în noapte. Nu de puține ori m-am refugiat în bucătărie, unde mă puteam culca pe un pat foarte îngust, cu arcurile rupte, încălzindu-mă, dacă era iarnă, cu focul de la aragaz. Nu mai rezistam să le aud zbieretele, aceleași și-aceleași acuze stupide. Dumnezeu știe cum de au ajuns să fie împreună. Tata, fudul, a părut

neîmpăcat cu soarta încă de la început. Când mama a născut, tata a trimis-o la spital, cu un buchet de flori, pe soră-sa. Tot pe soră-sa a trimis-o să ne ia cu taxiul. I-a fost rușine să-l vadă lumea în maternitate, n-a trecut nici măcar o dată pe-acolo. Încă nu se căsătoriseră și maică-mii îi era groază să nu o părăsească. O luase din sătucul ei uitat de lume, „de unde-a-nțărcat dracu' copiii“, cum zicea el mereu, o lăsase grea și acum părea că nu mai vrea să aibă de-a face cu ea. Noroc (!!) că au insistat rudele, prietenii, chiar și un tovarăș din Partid, căruia i s-a plâns unchiu-meu Șerban, un frate de-al mamei, care se simțea vinovat de ce se-ntâmpla, căci el le făcuse cunoștință.

Șerban se-mprietenise cu tata pe șantier, au lucrat împreună, l-a dus pe tata acasă la ai lui, la bunicii mei. Tata era băiat frumos, înalt, cu ochii negri, lunecoși, avea brațe virile, purta cămăși înflorate, descheiate la doi-trei nasturi, de i se vedea părul de pe piept, nu i-a fost greu să o vrăjească pe mama. „Părea băiat bun“, așa zicea unchiu-meu și își mușca buza de jos a regret.

Tata a luat-o atunci pe mama, a dus-o la oraș, mama a crezut că a scăpat de viața grea de la țară, dar a nimerit din lac în puț. La început tata i-a declarat orgolios că nevasta lui nu o să meargă la muncă, așa că mama a fost o vreme casnică, dar când și-au dat seama că nu pot trăi dintr-un singur salariu, mama s-a angajat vânzătoare la un aprozar. De mine avea grijă o vecină, tanti Luminița, o grasă simpatică, mare amatoare de lichior de vișine. Odată a adormit stând în fundul său enorm, pe covor, rezemată de pătuțul meu, cu sticla în mână. Așa a găsit-o mama, s-au certat, apoi s-au împăcat, tanti Luminița i-a promis că nu o să mai bea, dar într-o zi a băut din nou și a adormit cu țigara aprinsă între degete, perdeaua a luat foc, tanti Luminița s-a trezit, a smuls perdeaua și a tropăit peste ea cu picioarele ei elefantine, a stins focul, apoi m-a scos afară din încăpere. Oricât s-a scuzat tanti Luminița, n-a mai fost cale de împăcare.

Mama a vorbit cu o altă tanti, tanti Maria, o bătrânică ce locuia la câteva case depărtare de noi și n-au mai fost probleme, femeia își crescuse cei trei copii și apoi nepoții, avea experiență, „copiii sunt cea mai mare bucurie a vieții“, obișnuia să spună, era o femeie cumsecade.

Mama mai aducea acasă câte un cartof, două-trei roșii, câte o ceapă, ne descurcam mult mai bine, doar că taică-meu se îmbăta în fiecare seară, făcea scandal, zburau oalele și farfuriile prin bucătărie, apoi cirul se muta în dormitor, uneori se lăsa cu scatoalce, când era prea beat, încasa tata, dar de cele mai multe ori sacul de box era mama, săream între ei și atunci se potoleau o vreme, iar dacă taică-meu adormea aveam liniște până în seara următoare. Ciudat era că, în ciuda acestui infern, mama și-a apărat întotdeauna soțul, „bărbatul“, cum zicea, mentalitatea ei țărănească o făcea supusă ca o vită, așa fusese educată, așa știa că trebuie să fie o femeie, mai răbufnea uneori, dar, în general, își accepta soarta, iar taică-meu, fiindcă îmi era milă de mama și îi luam apărarea, începu să-mi poarte pică: „Da?! Ții cu mă-ta?! Ei, lasă!“. Nu știam ce înseamnă acel „ei, lasă!“, dar întotdeauna eram înfricoșat de ceea ce ar fi putut face, deși niciodată nu făcea nimic, o spunea însă cu atâta ură, încât plângeam de spaimă, imaginându-mi că ne va părăsi, iar asta mi se părea îngrozitor, chiar dacă se purta atât de urât cu noi. Eram un copil, îmi iubeam tatăl; abia mai târziu, când am înțeles ce fel de om este, am ajuns să-l urăsc, și mi-am jurat că n-am să fiu niciodată ca el.

*

Tata n-avea decât opt clase, ceva pregătire la pompieri și o școală de zidărie, spunea „e multe“ și „lucrurile care le-am făcut“, iar casă n-a reușit niciodată să-și construiască, deși altora le-a

ridicat palate, a câștigat bani frumoși „cu mistria“, dar i-a băut ca pe apă, s-a ales praful de ei. Noroc că ne-au dat comuniștii casă, mică, dar, totuși, o casă.

Tata nu-i suporta pe comuniști, îi înjura tot timpul. Îl săltau de acasă securiștii, îl țineau o noapte întregă la interogatoriu, îl potoleau pentru o lună, două, apoi el iar începea să-i înjure și să asculte Europa Liberă la serviciu, în remiza de pompieri. Mare noroc a avut. Alții au ajuns la Canal sau pe șantierul Casei Poporului pentru mult mai puțin. Și poate că și el ar fi ajuns.

Mai întâi l-a salvat Georgescu, vecinul nostru gras, cu pielea roz. Într-o zi mă întorceam cu taică-meu acasă, Georgescu a oprit Wartburgul său bleu lângă noi, a lăsat jos geamul și-a spus: „Bă, nu mai fi prost de gură, că a doua oară nu te mai scap“. Era securist. Dar taică-meu nici vorbă să se potolească. Îl vedeam ca pe-un erou. Nu mai știam pe nimeni care să aibă atâta curaj. Maică-mea îi spunea mereu: „Nu te mai pune, mă, cu ei, vezi-ți de treabă“. „Mai dă-i dracului de nenorociți!“ riposta el încăpățânat. Refuzase să se înscrie în Partid și, din cauza asta, multă vreme am locuit într-un cămin de nefamiliști. Abia târziu, pe când eu aveam vreo trei ani, s-au îndurat comuniștii să ne dea casa aia.

A doua oară a fost groasă, degeaba l-a implorat mama pe Georgescu, asta nu mai putea interveni sau poate că nu mai voia, exact cum spusese, așa că mama a rugat-o pe soră-sa de la București să facă ceva, mătușă-mea lucra la Otopeni, la aeroport, avea multe relații. Cum-necum, povestea lui taică-meu a ajuns la urechile lui Postelnicu, acesta a ordonat ca tata să fie lăsat în pace și asta a fost tot.

Nu știu însă dacă până la urmă n-ar fi încurcat-o. Revoluția din decembrie '89 a închis definitiv povestea. În timp am înțeles

că tata fusese revoltat doar pentru că nu-i convenea situația personală, nu pentru că și-ar fi dorit democrația. Habar n-avea ce-i aia democrație, altfel n-ar fi ajuns să-l voteze pe Vadim.

*

Sașa era un rus ajuns nu se știe cum și de ce în orașelul nostru. Probabil că era basarabean, dar așa se dusesese vorba, că e rus. Mustăcios, purta ochelari de soare, gecii din piele maro, ca alea de aviatori, avea părul blond, până pe umeri. Lumea bârfea că ar fi de la KGB, un „pedofil kaghebit“, așa zicea mama, tata zicea că sunt prostii, dar pe mine mă luase frica.

Într-o seară, stăteam pe stradă cu niște prieteni, ascultându-l pe Luză cum cânta la chitară niște oboseli folk. Măcar era altceva. De Căcarea României eram sătul. Așa zicea tata: Căcarea României. Ne uitam ca tâmpiții la cele două ore de program zilnice, din care o bună parte era ocupată de Cântarea României, un program plin de osanale dedicate Marelui Cărmuitor, dansuri tematice, cântece și poezii, pe stadionul 23 August aveau loc coregrafi gigant, ca alea din Coreea de Nord și din China, ne uitam, naiba știe de ce ne uitam, ne uitam ca boii, ne spălau comuniștii creierii, ne uitam fiindcă voiam să vedem ceva mișcându-se pe ecranul ăla, orice, cred că și la un cur de maimuță ne-am fi uitat, ba puneam și-un plastic portocaliu în fața ecranului, ca să avem și noi televizor color. Speram ca într-o zi să cumpărăm unul adevărat, dar de la bătrânul Diamant S, cu eleganta sa cutie din lemn și cu butoane metalice, trecusem la un Sirius 208 B urât, negru, cu butoane din plastic care se mișcau ca niște dinți gata să cadă și cu cutia tot din plastic, de ziceai că e un televizor de jucărie, o jucărie nici măcar originală, o copie de doi bani, chinezească. Oricum, la ce bun să ai televizor

color dacă nu aveai ce să vezi la el?! Altfel ar fi stat lucrurile cu un aparat video.

Odată am fost cu Țeavă și Sandu la un tip, plăteai și te lăsa să te uiți la filmele pe care le avea. Ne-a primit în chiloți, ciufulit, morocănos, ne-a luat banii și, fără să ne întrebe ce film vrem să vedem, a vârât o casetă în aparat, apoi s-a tirat într-o cameră, probabil înapoi la somn. Filmul era *American Ninja 1*. Ne-am distrat, chiar dacă mie mi-a fost, deși n-am lăsat să se vadă, frică. Tipul ăla îmi părea dubios, ceva îmi spunea că învârte multe lucruri pentru care ar fi putut avea probleme, așa că l-am refuzat pe Sandu când mi-a zis să mai mergem pe acolo.

Îmi rămăsese cinematograful. „Un fleac, m-au ciuruit!“ ziceam entuziasmat, împreună cu celebrul comisar Moldovan, stârnind hohote de râs în sală. Vedeam și filme indiene, în care toți dansau ca apucații și cântau cu voci subțiri care îmi zgâriau timpanele, sau filme cu coreeni, în care ăia din nord îi zvântau în bătaie pe ăia din sud.

Sașa a apărut în ziua aceea lângă noi, nimeni nu îl văzuse apropiindu-se.

„Nu vrei un disc cu Creedence Clearwater Revival?“ ne-a întrebat. Toți s-au speriat, au rupt-o la fugă, doar eu am rămas paralizat de cuvintele stranii pe care le rostise. „Ai ascultat Creedence?“ m-a întrebat. „Nu“, am reușit să bâigui. „O să-ți placă – mi-a zis și a scos din geaca sa de aviator un disc de pe a cărui copertă te priveau niște tipi care semănau cu el – Ți-l dau cu o sută cincizeci. Poți să faci rost?“ Era o grămadă de bani, dar voiam neapărat discul ăla. „Încerc“, am zis. „Bine. Ne vedem aici peste două zile.“ Mi-am luat inima-n dinți și l-am întrebat: „Sunteți agent KGB?“ „Ha! Ha! Un agent KGB care își vinde discurile. Asta e culmea“, a zis și a luat-o din loc. „La ce oră?“ am strigat, speriat că l-am supărat. „La șase seara, puștiule.“

Primul lucru pe care l-am făcut a fost să-mi vând cele două clasoare. Fane mă tot bătea la cap că le vrea. Părinții lui erau ingineri, așa că nu i-a fost greu să obțină o sută de lei, cât îi cerusem pe ele. Apoi n-am avut ce face și i-am vândut lui Țeavă colecția de abțibilduri cu fotbaliști. Țeavă însă era sărac, chiar mai sărac decât mine, așa că mai mult de douăzeci și cinci de lei nu am putut scoate de la el.

I-am cerut lui taică-meu banii care-mi lipseau, deși eram aproape sigur că nu mă va ajuta. „La ce-ți trebuie?“, m-a întrebat. „Vreau să cumpăr un disc cu o formație.“ „Ce formație?“ „O formație, n-o știi tu.“ „Cere-i lu' mă-ta.“ „I-am cerut. N-are“, am mințit. „Mda? Bine, mă, ia de-aici.“ Nu mi-a venit să cred. A scos portofelul, a luat din el o bancnotă cu Tudor Vladimirescu și mi-a dat-o, apoi m-a tras lângă el și m-a pupat zgomotos pe obraz.

În ziua stabilită, la șase fără cinci eram în stradă, cu o mână în buzunarul în care țineam sulul de bancnote. Nu aveam de gând să renunț la bani până nu căpătam discul. Dar așteptam, așteptam și Sașa nu mai sosea. Începusem să cred că totul fusese în zadar. Îmi spuneam că sigur găsisse alt cumpărător și mă lăsase baltă. Eram doar un puști, de ce i-ar fi păsat de mine? Mă înșelam. Sașa a apărut, vesel, cu o țigară înfiptă-n colțul gurii. „Ce faci, puștiule?“ mi-a zis. „Bine. Am crezut că nu mai veniți.“ „Cum să nu vin?! Ți-am spus că vin. Am întârziat un pic, am defectul ăsta, îmi pare rău. Ai banii?“ „Îi am, dar vă dau banii după ce-mi dați discul“, am zis, încercând să par cât mai hotărât. „Uite-l! – s-a descheiat la geacă și l-a scos la iveală – Ia-l!“ L-am luat, dar încă nu eram gata să-i dau banii. Abandonând sulul de bancnote, am scos mâna din buzunar și, căscând plicul de carton, am tras discul afară. Arăta bine, nu era zgâriat. Am zâmbit. „Bravo! Îmi place că ești atent“, mi-a zis Sașa. I-am dat banii. Nu i-a numărat. A preferat să-i

ascundă cât mai repede în buzunar. „Mulțumesc!“ am zis și am dat să plec. „Stai un pic. Uite, am ceva pentru tine.“ Mi-a întins un pachet de gumă Wrigley's Spearmint. Am crezut că e un tertip, că o să-mi ia înapoi discul sau că încearcă să-mi câștige încrederea, pentru ca într-o zi să profite de naivitatea mea. Poate că era totuși un kaghebig pedofil. Văzând că ezit, mi-a spus: „Ia-l, e un dar, nu trebuie să-mi dai nimic“. Mestecasem doar o dată gumă Wrigley's Spearmint. Promisem de la Fane o lamă. Lui îi aducea mereu gumă și ciocolată un unchi barosan de la București. Sașa mi-a aruncat pachetul și l-am prins cu mâna liberă. „Pa, puștiule! Să-mi spui dacă mai vrei discuri“, mi-a zis. „Mulțumesc!“

Eram în al nouălea cer. Am alergat acasă. Taică-meu zbiera la mama. Erau în bucătărie. Nu mi-a păsat. Am ridicat capacul pick-up-ului, am pus discul și am dat volumul la maxim. M-am trântit în pat, am desfăcut pachetul de gumă, am scos o lamă din învelișul de staniol și am îndesat-o pofcios în gură. *Pagan baby!* Am făcut un balon roz, mare, foarte mare, balonul a umplut încăperea și m-am trezit în mijlocul lui, îmbătat de aromă, drogat, cu rockul ăla fecundându-mi creierii, întărâtându-i, trezindu-i la viață.

*

Tata se îmbăta crâncen și horcăia de se cutremura casa, iar mama, când rămâneam fără mâncare, se trezea cu noaptea-n cap și mergea să se așeze la coada care se forma în fiecare dimineață în fața alimentarei. De la o vreme începusem să o însoțesc.

Ce fericit am fost prima oară, când, într-o zi de iarnă, am reușit să cumpăr o minunată ceafă de porc. Picioarele îmi înghețaseră în bocanci și mă dureau rinichii. Mama îmi luase mâinile între

palmele ei, încercând să mi le încălzească. În fața noastră număraserăm doar zece persoane. Eram încrezători că nu ne-am trezit degeaba atât de devreme. În spate stăteau înșiruiți încă vreo treizeci de oameni. Cu cât se găseau mai departe de ușa alimentarei, cu atât erau mai posaci.

Abia trecuse de ora șapte. Muncitorii din schimbul trei părăseau fabrica de cherestea. Autobuze cu burduf, niște rable neîncălzite, cu geamuri jechoase prin care nu se putea zări aproape nimic, treceau gâfâind pe stradă. Ne strângeam unii în alții, chiar dacă nu ne cunoșteam. Păream niște pinguini cocoșați cum stăteam cu capul vârat între gulerele ridicate. Nici măcar nu știam pentru ce stăteam. Nimeni nu știa. Pur și simplu te așezai acolo, sperând să apară o mașină cu carne, lapte sau ouă. Uneori aduceau doar niște pungii cu câteva gheare și pipote de pui, alteori doar „adidași“, adică picioare de porc. Însă cel mai rău era când pur și simplu nu sosea mașina. Te întorceai acasă învins, ținând în mână sacoșa goală, ca pe o dovadă a eșecului. Însă atunci am avut noroc. „Vine!“ a strigat cineva și toți ne-am încordat ca niște arcuri, pregătiți să nu cedăm niciun centimetru din poziția pe care o câștigasem. Din spate am resimțit o presiune tot mai mare. Coadă se îngroșase brusc, reducându-se la jumătate. „Vreau numai să-ntreb ceva“, a încercat o bătrânică să ne păcălească, apropiindu-se de ușa alimentarei. „Mamaie, lasă vrăjeala și treci în spate!“ i-a spus răspicat un bărbat corpulent, cu mustați late și căciulă rusească din blană de iepure. „Doar să-ntreb...“, a insistat femeia, nereușind decât să stârnească furia tuturor. Sub avalanșa de injurii, s-a retras șontăcând la locul ei. „Carne! – se auzi din nou o voce – Ceafă de porc!“ Oamenii uitaseră dintr-odată de oboseală. Ochii le sticleau ca la nebuni. Cei din față se gândeau deja la fripturi, pe când cei din spate se rugau să fie marfă destulă. Nu aveai voie să cumperi mai mult decât altul,